

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Telefon: 08-50810063**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-10-23

Remiss av Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2025/870

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av *Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter* för yttrande till kommunstyrelsen.

Av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) framgår att MR-programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter. Det övergripande målet med *Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter* är att staden säkerställer att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter.

Förvaltningen anser att handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter utgör ett bra stöd i det fortsatta arbetet. I syfte att få en tydlig överblick över handlingsplanens samtliga mål och vilka nämnder och bolagsstyrelser som är särskilt ansvariga för dessa, anser förvaltningen att det hade kunnat synliggöras i en tabell i slutet av handlingsplanen. Förvaltningen anser vidare att det är viktigt att goda exempel och lärande sprids inom staden, det gäller såväl arbetet för nationella minoriteters och urfolket samernas rättigheter som arbetet för mänskliga rättigheter i stort. Förvaltningen menar att arbetet för mänskliga rättigheter med fördel kan integreras i fler befintliga nätverk inom staden och även knytas närmare större stadsövergripande omställningsarbeten och

förändringsprocesser i syfte att höja kunskaperna, stärka engagemang och förmåga att driva arbetet framåt.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har mottagit en remiss av *Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter* för yttrande till kommunstyrelsen senast den 24 oktober 2025.

Övriga remissinstanser inom staden är samtliga stadsdelsnämnder och facknämnder samt Stockholms Stadshus AB. Remissinstanser utanför stadens organisation är bland annat Institutet för mänskliga rättigheter, Forum för levande historia, Länsstyrelsen Stockholm samt ett flertal organisationer med koppling till de nationella minoriteterna och urfolket samerna.

Ärendet

I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samerna är också ett urfolk. De nationella minoriteterna och det samiska folket har särskilda rättigheter kopplat till bland annat språk och kultur samt delaktighet och inflytande i frågor som berör dem. Rättigheterna är fastställda i svensk lag och i internationella överenskommelser. Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk beskriver rättigheter som de nationella minoriteterna har i hela landet, och särskilda rättigheter som gäller inom de geografiska områden som utgör förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Stockholms stad ingår i samtliga tre förvaltningsområden.

Av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) framgår att MR-programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla de nationella minoriteterna och urfolket samernas rättigheter.

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter

Det övergripande målet med *Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter* är att staden säkerställer att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter.

Handlingsplanen utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen. Som stöd till målen finns även exempel på åtgärder och vägledning i arbetet med målen.

Ansvarsfördelning

Alla nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att säkerställa att nationella minoriteter och urfolket samer får sina rättigheter tillgodosedda. Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande samordning, stöd och uppföljning i implementeringen av handlingsplanen. Förskolenämnden, socialnämnden och äldre- och vårdnämnden har ett särskilt ansvar att stödja och samordna stadsdelsnämndernas arbete med målen inom sina respektive verksamhetsområden. Även kulturnämnden ska vid behov erbjuda stöd till stadsdelsnämnderna och andra facknämnder inom ramen för sitt ansvarsområde.

Samtliga stadsdelsnämnder, förskolenämnden, kulturnämnden, servicenämnden, utbildningsnämnden och äldre- och vårdnämnden ska ha en kontaktperson gentemot kommunstyrelsen för arbetet med nationella minoriteters rättigheter. I kontaktpersonens uppdrag ingår att ansvara för den lokala samordningen av statsbidraget för kommuner i förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska samt att vid behov bistå kommunstyrelsen med information om nämndens minoritetspolitiska arbete.

Uppföljning

Nämnder och bolagsstyrelser ska i samband med ordinarie uppföljningsprocesser synliggöra resultat och utmaningar i arbetet med nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter. Vartannat år ska stadsledningskontoret göra en bedömning av stadens arbete med mänskliga rättigheter och denna ska sammanställas i en rapport till kommunfullmäktige. I arbetet ingår att följa upp handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter.

Handlingsplanen ska sträcka sig till år 2030 och kommer att ersätta Stockholms stads riktlinjer för arbetet med nationella minoriteters rättigheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med förskoleavdelningen, socialtjänstavdelningen, äldreomsorgsavdelningen och avdelningen för stadsutvecklingen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att handlingsplanen för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter utgör ett bra stöd i det fortsatta

arbetet för nationella minoriteters och urfolket samernas rättigheter. Förvaltningen anser även att det är hjälpsamt att strukturen i handlingsplanen följer strukturen i MR-programmet, samt att det finns exempel på åtgärder kopplat till målen i handlingsplanen.

I syfte att få en tydlig överblick över handlingsplanens samtliga mål och vilka nämnder och bolagsstyrelser som är särskilt ansvariga för dessa, anser förvaltningen att det hade kunnat synliggöras i en tabell i slutet av handlingsplanen. På så vis menar förvaltningen att det skulle bli lättare att få överblick över målsättningar och ansvar.

Förvaltningen anser vidare att det är viktigt att goda exempel och lärande sprids inom staden, det gäller såväl arbetet för nationella minoriteters och urfolket samernas rättigheter som arbetet för mänskliga rättigheter i stort. Förvaltningen menar att arbetet för mänskliga rättigheter med fördel kan integreras i befintliga nätverk inom staden, till exempel de som riktar sig till chefer. Genom att integrera dessa perspektiv i fler sammanhang menar förvaltningen att bättre förutsättningar kan skapas för att höja kunskaperna, stärka engagemang och förmåga att driva arbetet framåt. Detta kan även göras genom att arbetet för mänskliga rättigheter knyts närmare större stadsövergripande omställningsarbeten och förändringsprocesser, som till exempel arbetet med Framtidens socialtjänst.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter.
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-10-10
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-10-10